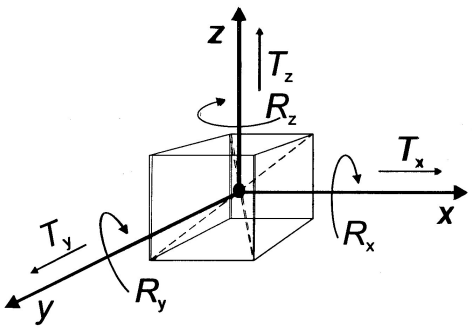

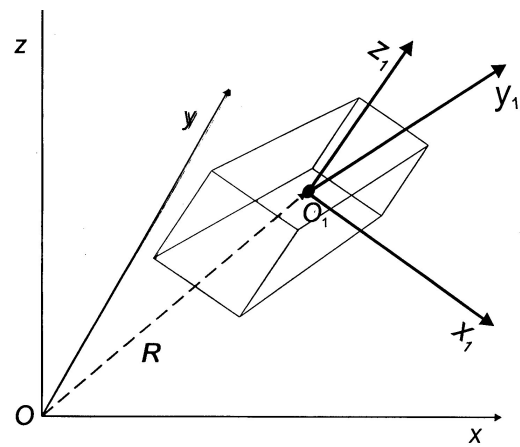
Montaža - urejanje

- Urejenost; telo v prostoru je urejeno, če sta poznana njegov položaj glede na izbran koordinatni sistem in njegova usmerjenost.
- Položaj telesa v prostoru
- Zakaj urejanje?
- Urejanje kot proces
- Urejevalne naprave
- Veličine, ki vplivajo na izbiro urejevalnih naprav
- Urejanje in način dodajanja
- Urejanje in oblikovanje izdelkov

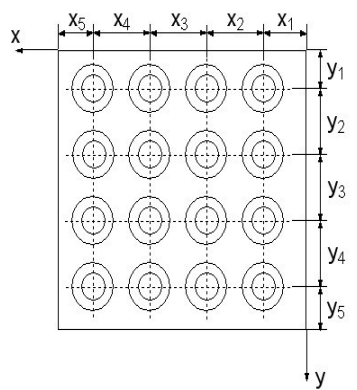
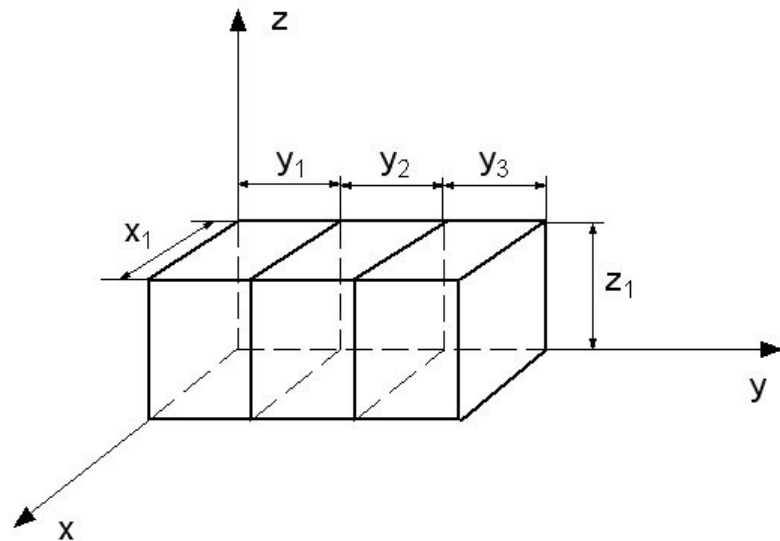
Položaj telesa v prostoru

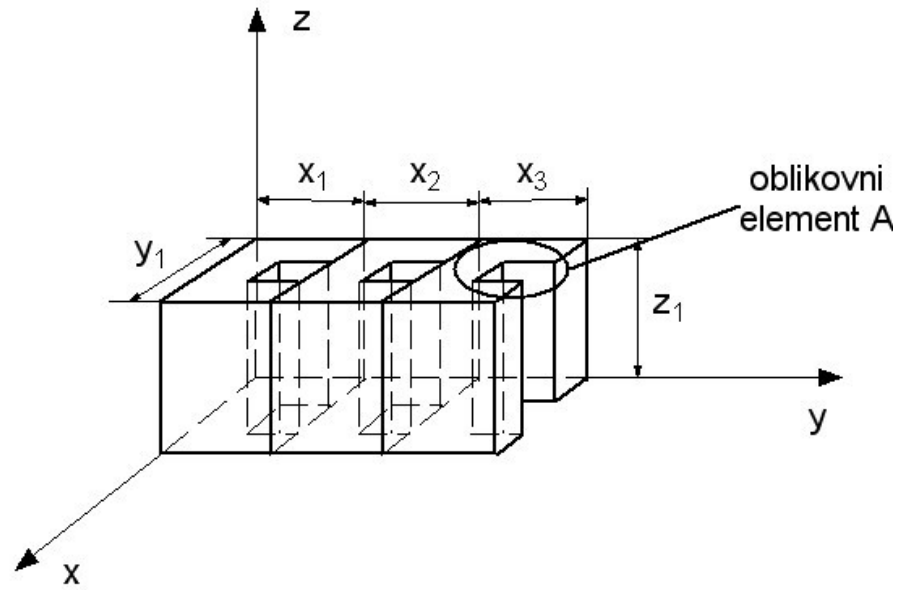
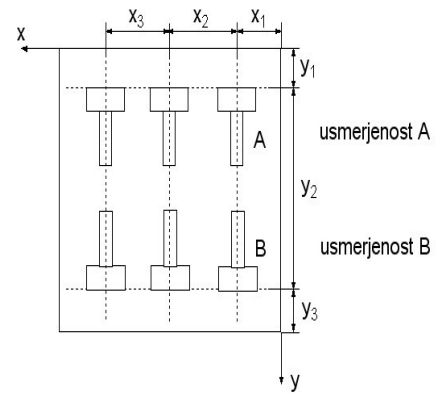
3 translacije
 3 rotacije

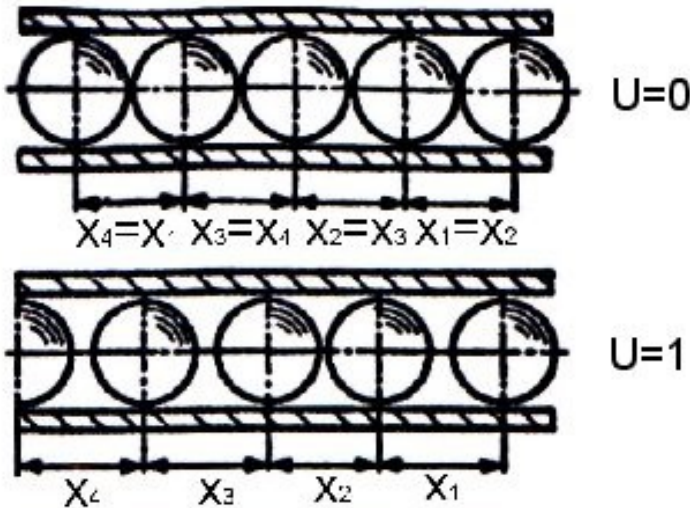
R - krajevni vektor
x, y, z - kordinatni sistem robota
x₁, y₁, z₁ - koordinatni sistem telesa

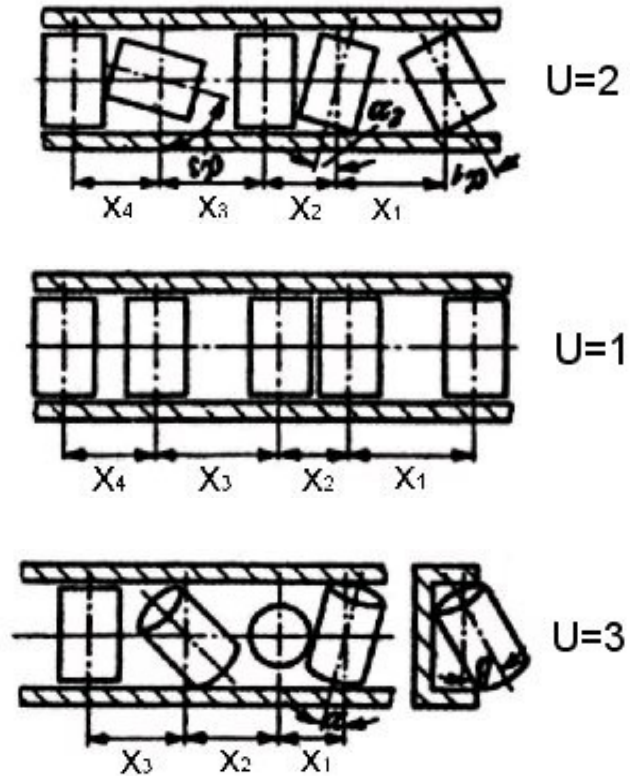
$y_2 = y_3 = y_4$
 $x_2 = x_3 = x_4$

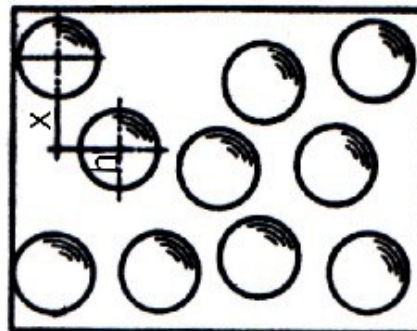
d – urejene puše na paleti,
e – urejene gredi na paleti

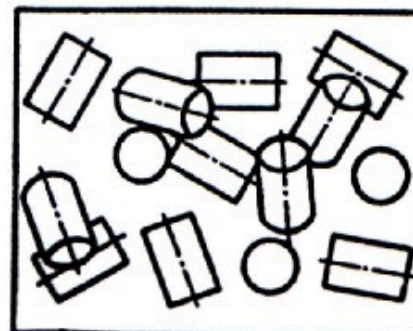
Stopnje neurejenosti -
U za kose v žlebu
oziroma kanalu
a – za okrogle dele
b – za valjaste dele

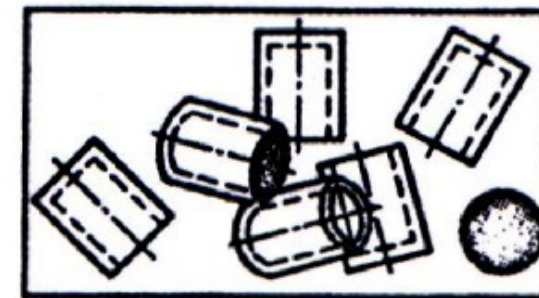
Stopnje
neurejenosti v
v 2D in 3D
prostoru

U=2

U=4

U=5

Zakaj urejanje?

**Omogočiti avtomatizirano montažo
oziroma strego**

Skrajšati delovni cikel

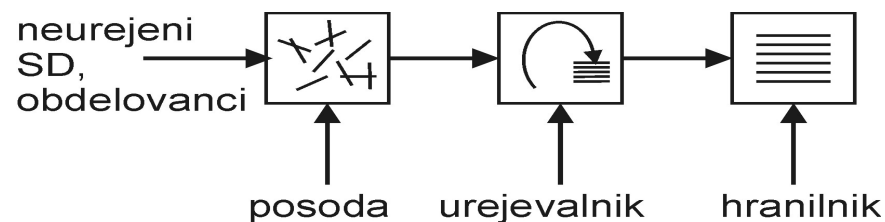
Znižati stroške montaže

Urejanje kot proces:

Hranjenje sestavnih delov,
obdelovancev v neurejenem ali
delno urejenem stanju.

Prehod iz neurejenega v urejeno
stanje.

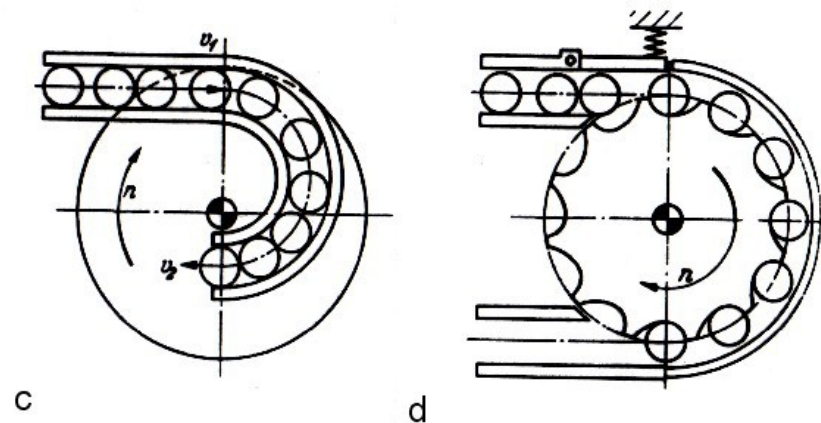
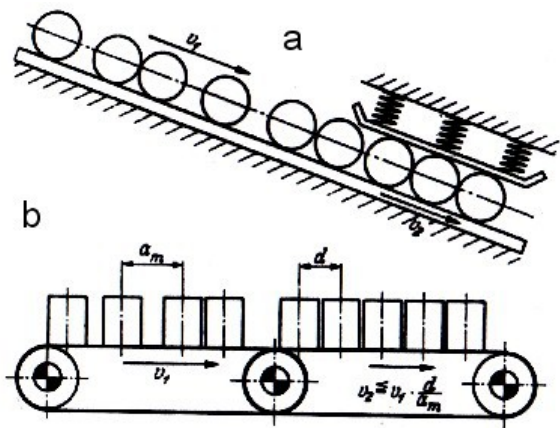
Hranjenje urejenih sestavnih delov -
obdelovancev

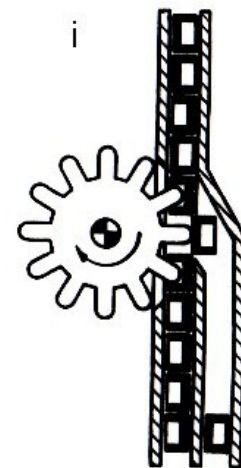
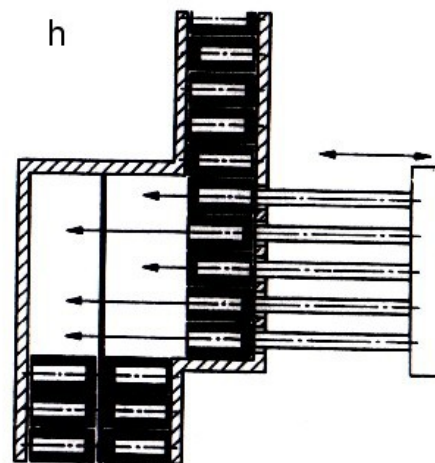
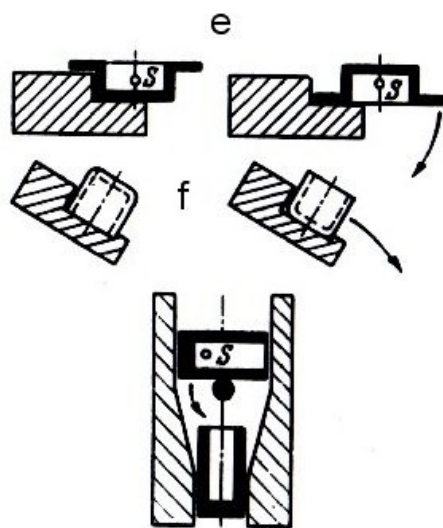
**Urejeni
SD**

Urejevalne naprave:

- Urejevalni bunkerji in dodajalniki.
- Žlebovi in trakovi.
- Namenske urejevalne naprave.
- Urejevalne naprave z integracijo računalniškega vida.
- Fleksibilni urejevalni sistemi.

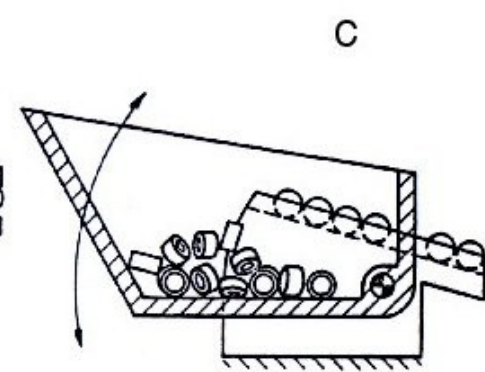
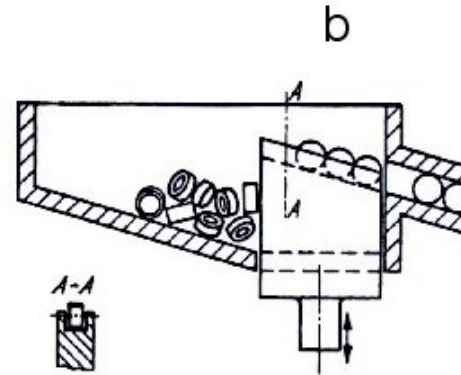
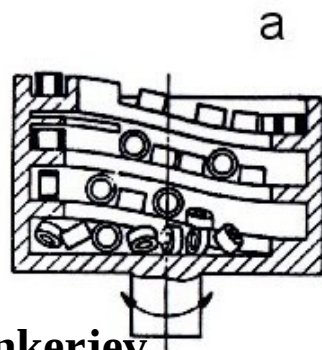

Urejanje valjastih obdelovancev s stopnjo neurejenosti $U = 1$
a – z zavoro na progi, b – s spremembo hitrosti gibanja dveh trakov, c –
z vrtljivo ploščo in kanalom usmerjenim tako, da se hitrost zmanjša, z
oblikovnim kolesom, ki ima določeno vrtilno frekvenco, e – z
izkoriščanjem težišča in oblike, f - z razpoznavanjem oblike in
ločevanjem

Urejanje na trakovih,
 kolesih, v žlebovih in
 na progah

Različne izvedbe bunkerjev

a – vibracijski bunkerji

b - bunker z nihajočo kuliso

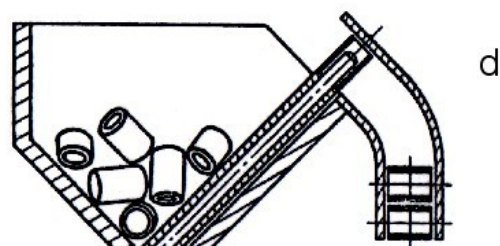
c - bunker z nihajočo skledo

d – bunker z nihajočo cevjo

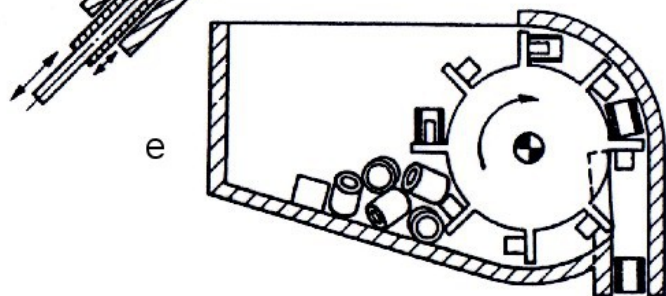
e – bunker z vrtljivim kolesom

f – z vrtljivim jaškom

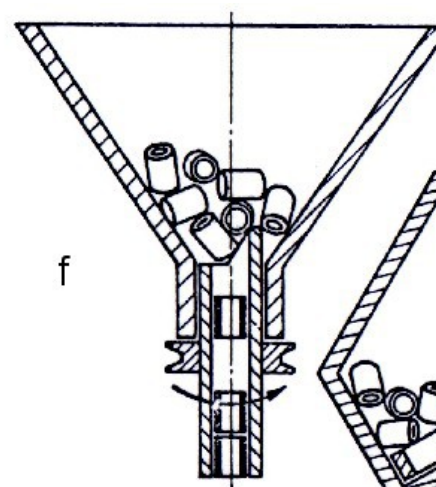
g – z vrtljivo ploščo

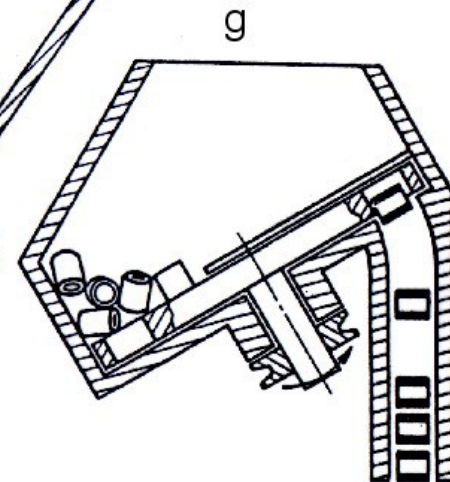
d

e

f

g

Vibracijski bunkerji so:

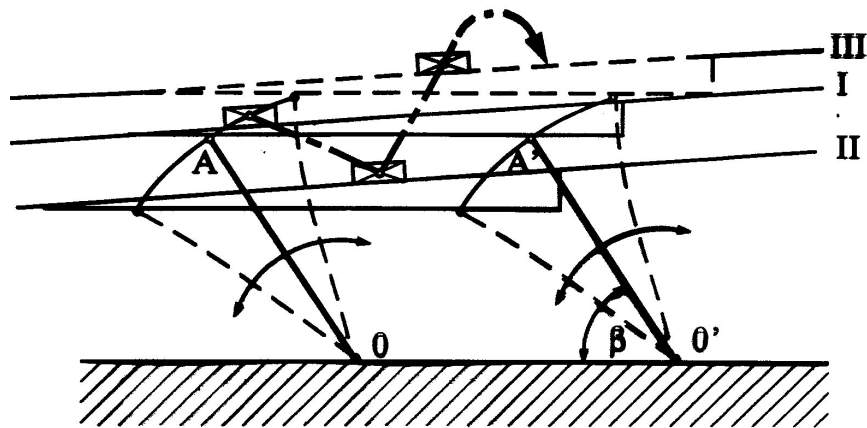
**S konično ali cilindrično
skledo**

Vibracijski urejevalniki

- Zgradba: pogonski del, vzmeti, urejevalni elementi
- Pogon: elektromagneten
- Urejevalni del: pasivni in aktivni urejevalni elementi. Gibanje dela po progi. Vplivni parametri.
- Sile na potujočem objektu
- Hitrost gibanja in druge vplivne veličine

Gibanje proge in obdelovanca

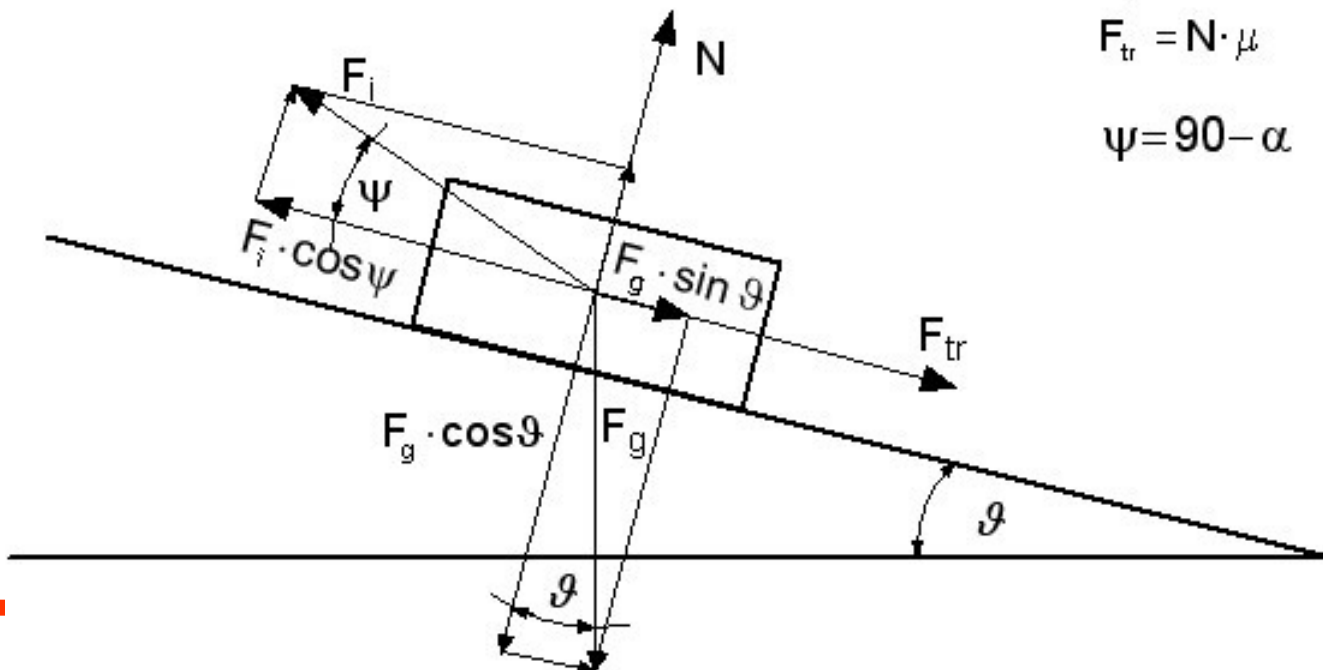

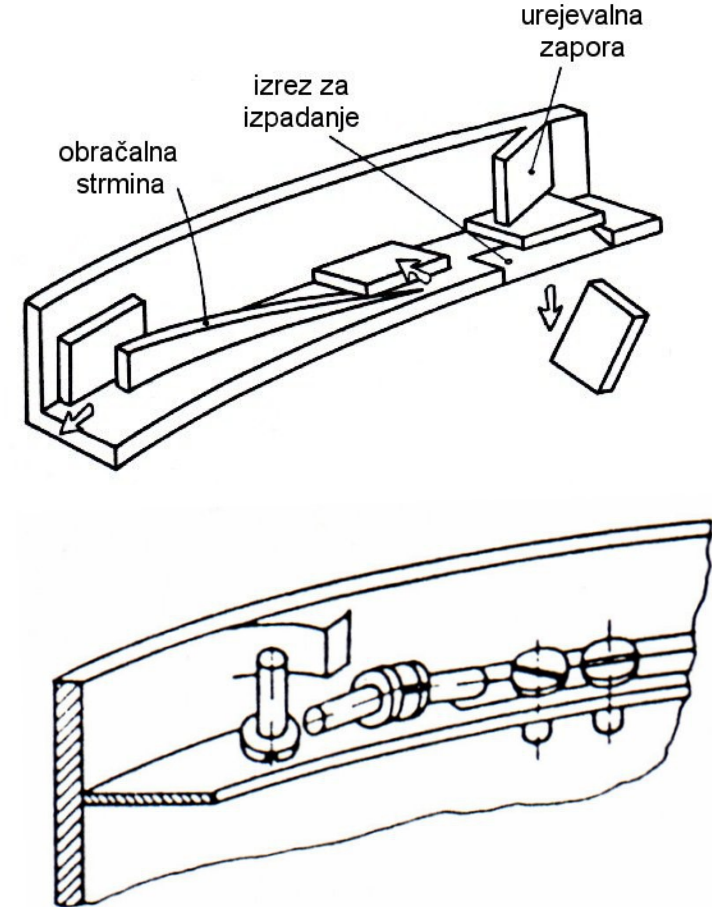
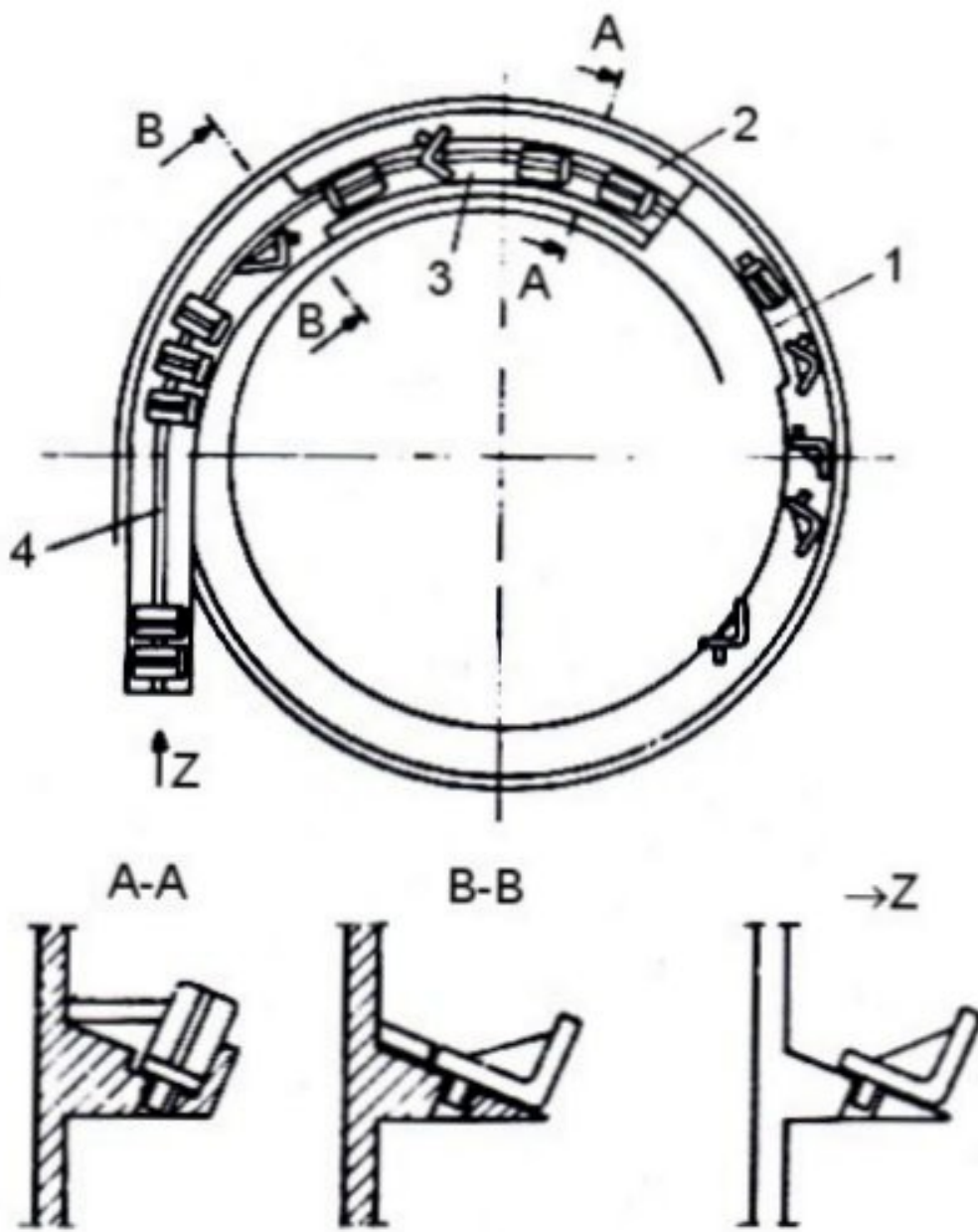
$$F_i = m_y \cdot a \cdot \omega^2$$

$$F_g = m_d \cdot g$$

$$F_{tr} = N \cdot \mu$$

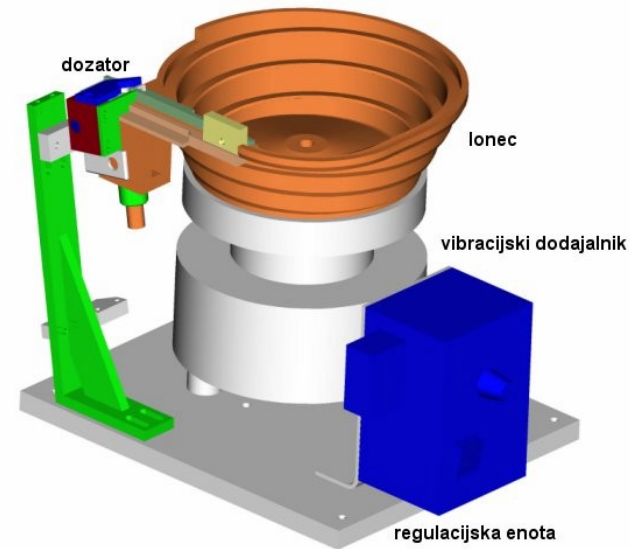
$$\psi = 90 - \alpha$$

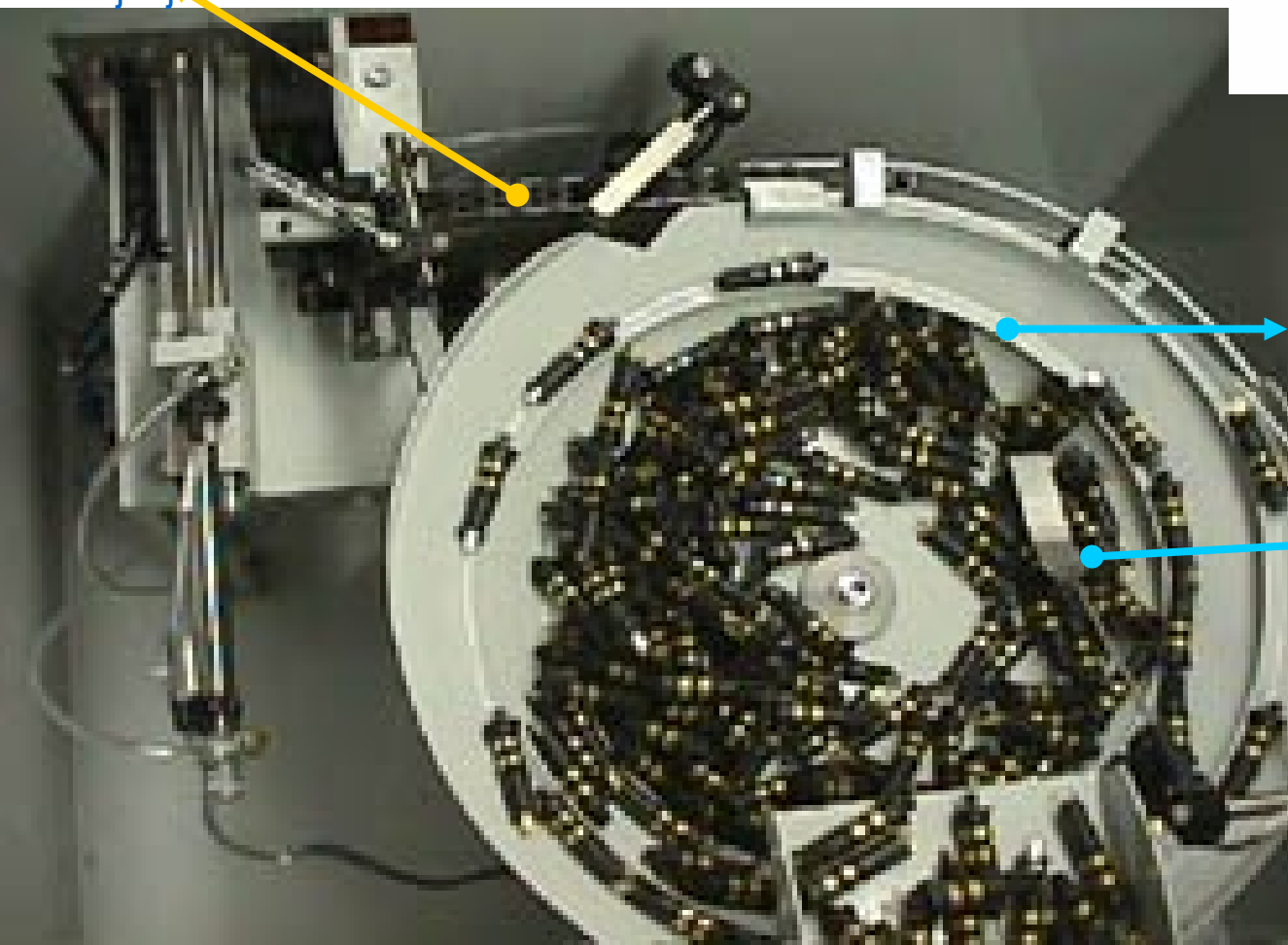

Urejevalni elementi:
pasivni in aktivni

vibracijski urejevalnik

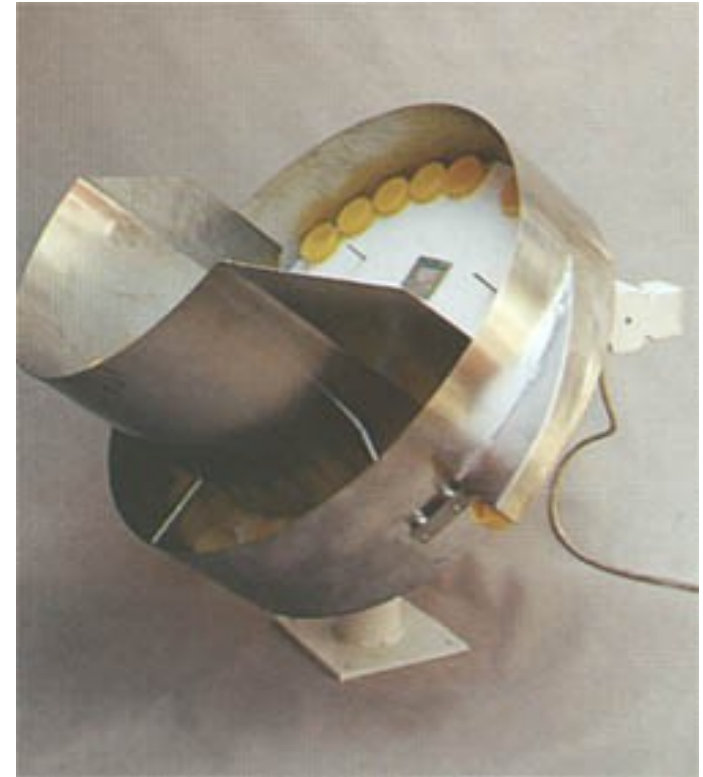
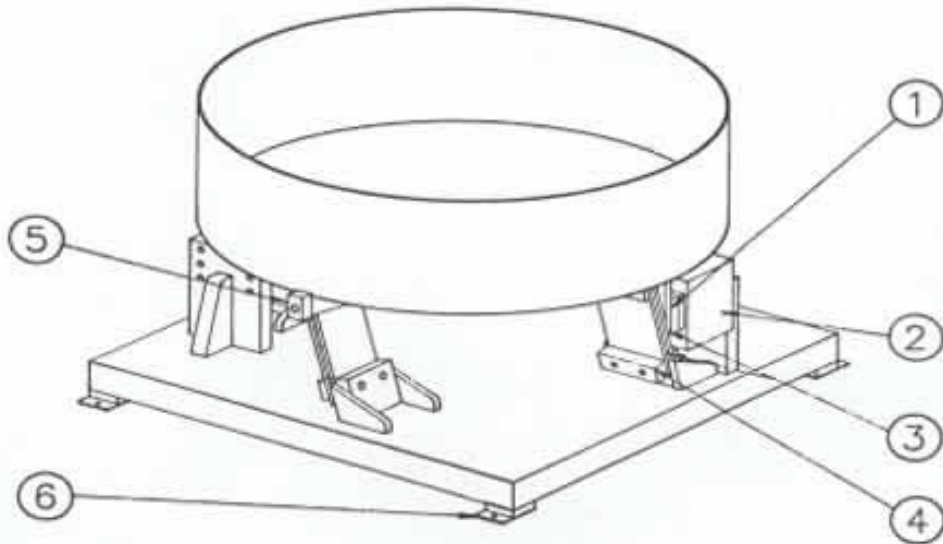
Vodenje do mesta
vstavljanja

Urejevalna proga z
urejevalnimi
elementi

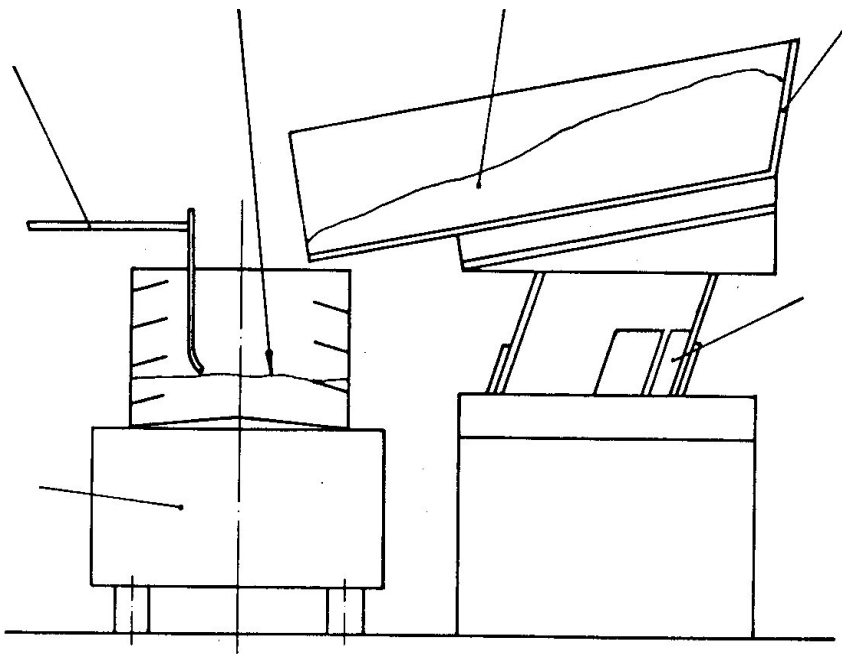
Sestavni deli
med urejanjem

Bunker s horizontalno postavljenimi elektrtomagneti

Urejevalniki z vrtljivo skledo

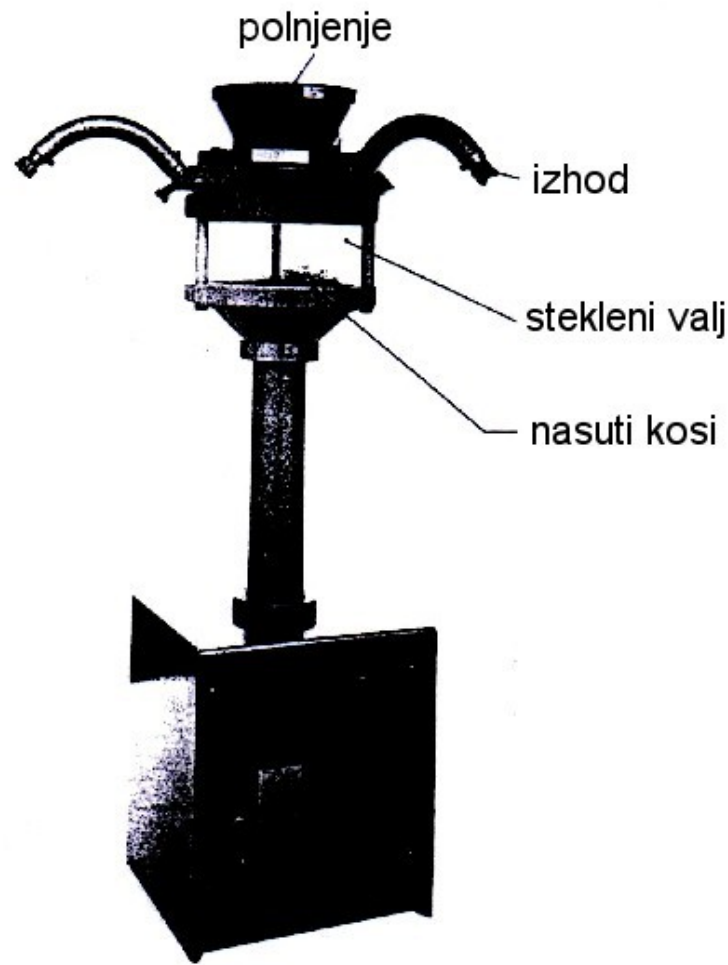
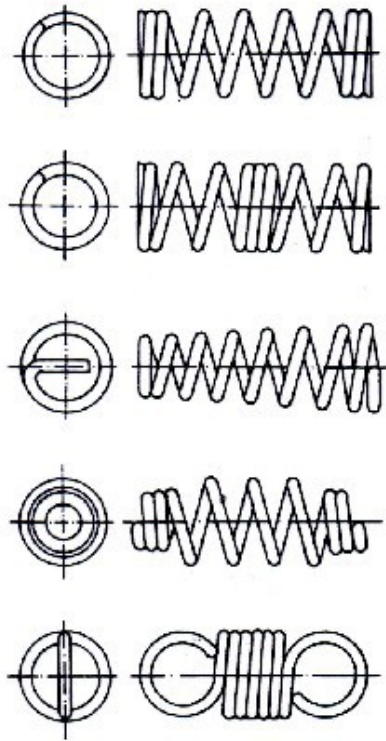
Zagotavljanje enakomernega
nasutja in zanesljivega
delovanja vibracijskega
bunkerja

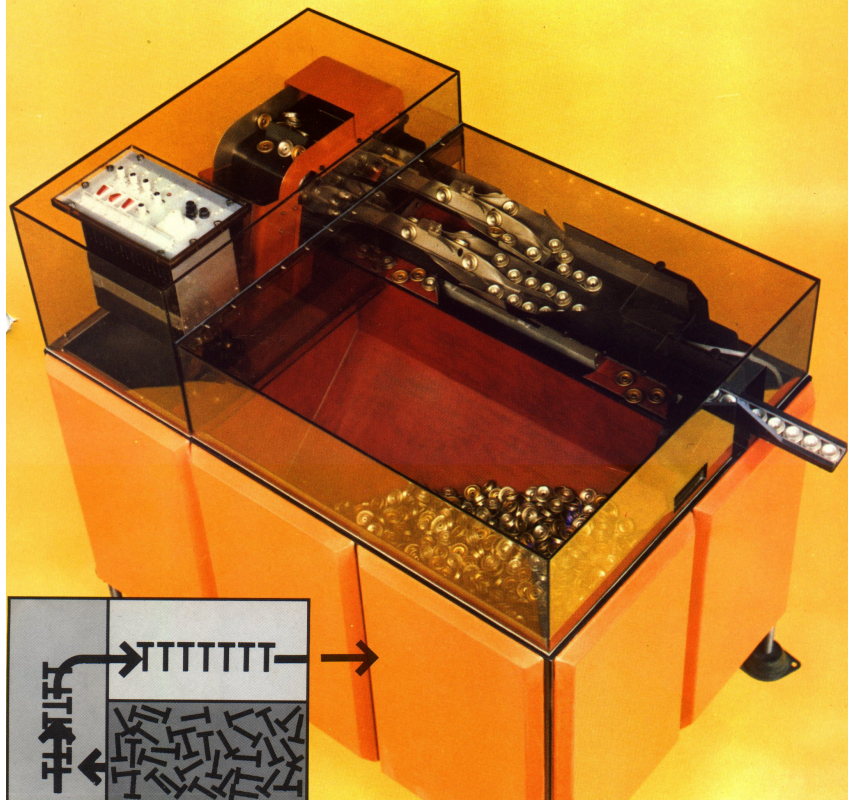
Elevatorji in vrtljiva skleda

Dviganje sestavnih delov na
višino in zaloga

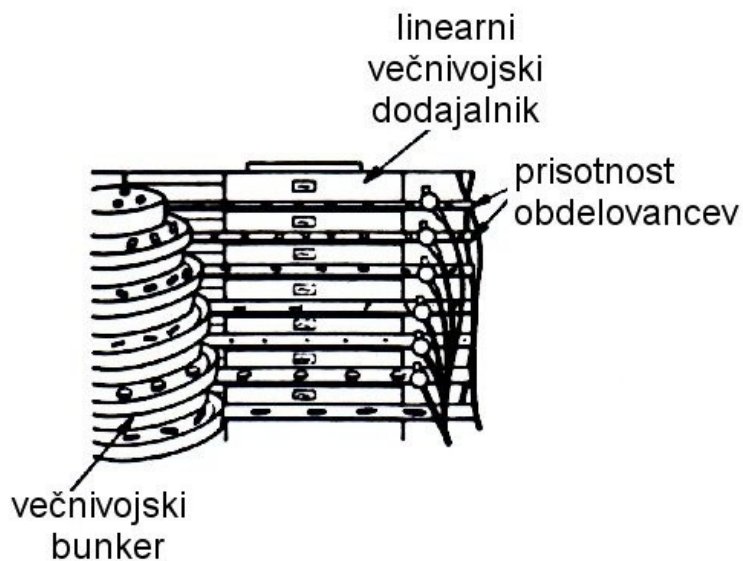
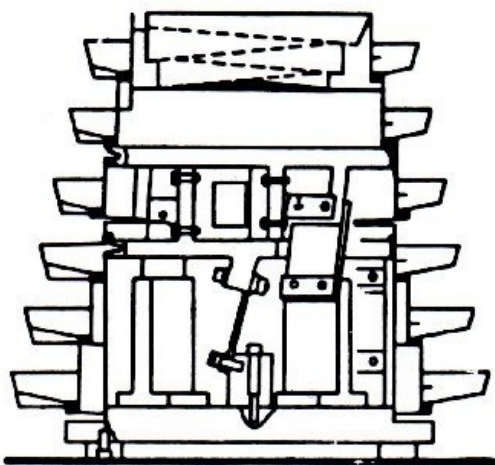

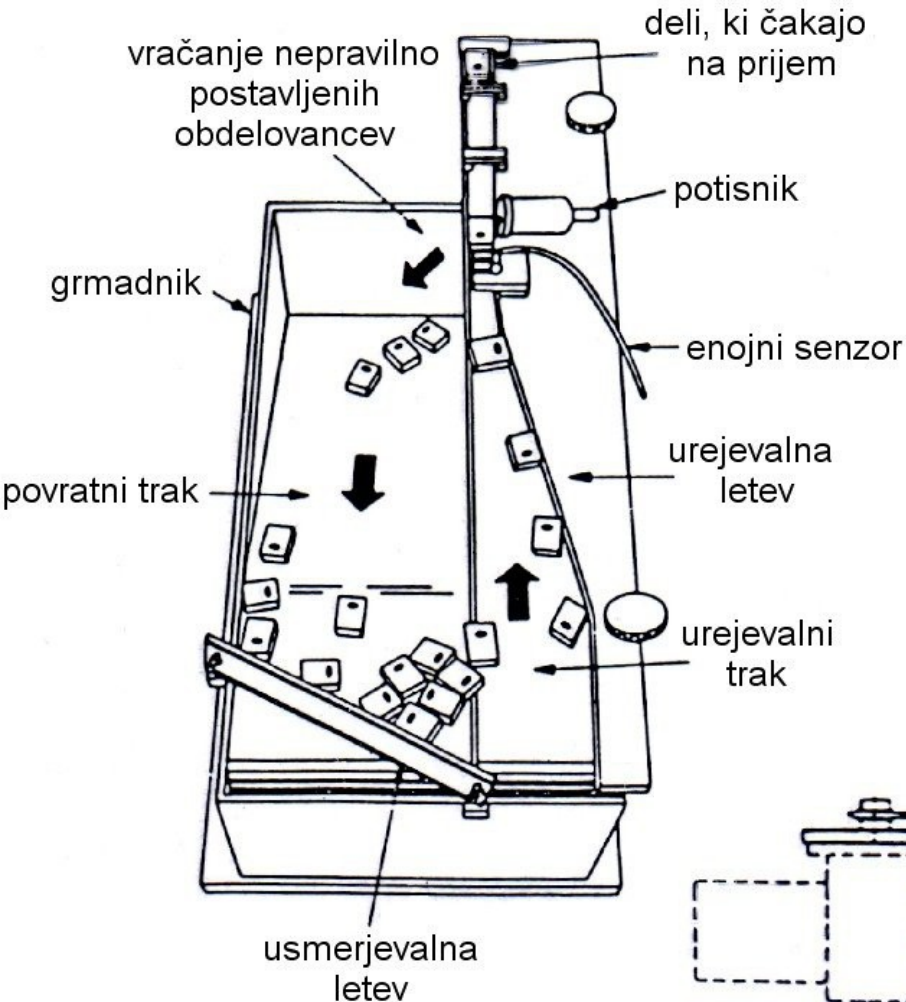
Urejanje vzmeti: Oblikovanje za avtomatizirano urejanje in naprava za urejanje, zaprta posoda v sredini dovod stisnjenega zraka, ki dviga vzmeti in jih pošilja v izhodne cevi

Posebne naprave za urejanje

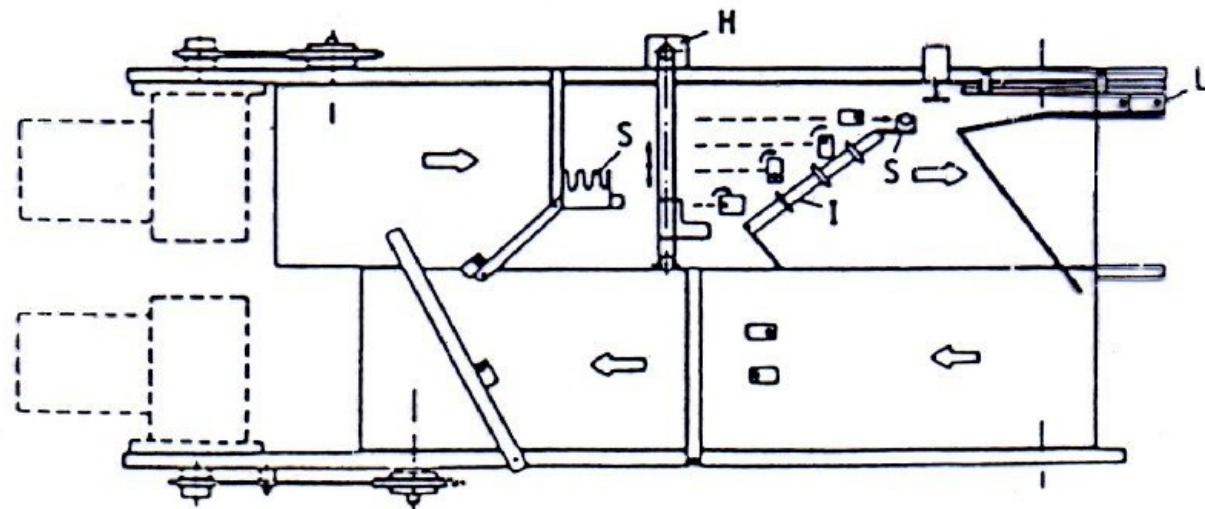

Več nivojski bunkerji

Prilagodljive urejevalne
naprave z dvema
protismerno gibajočima se
trakoma

Pasivno in aktivno urejanje

S - senzori

S₁ - senzor za končno kontrolo

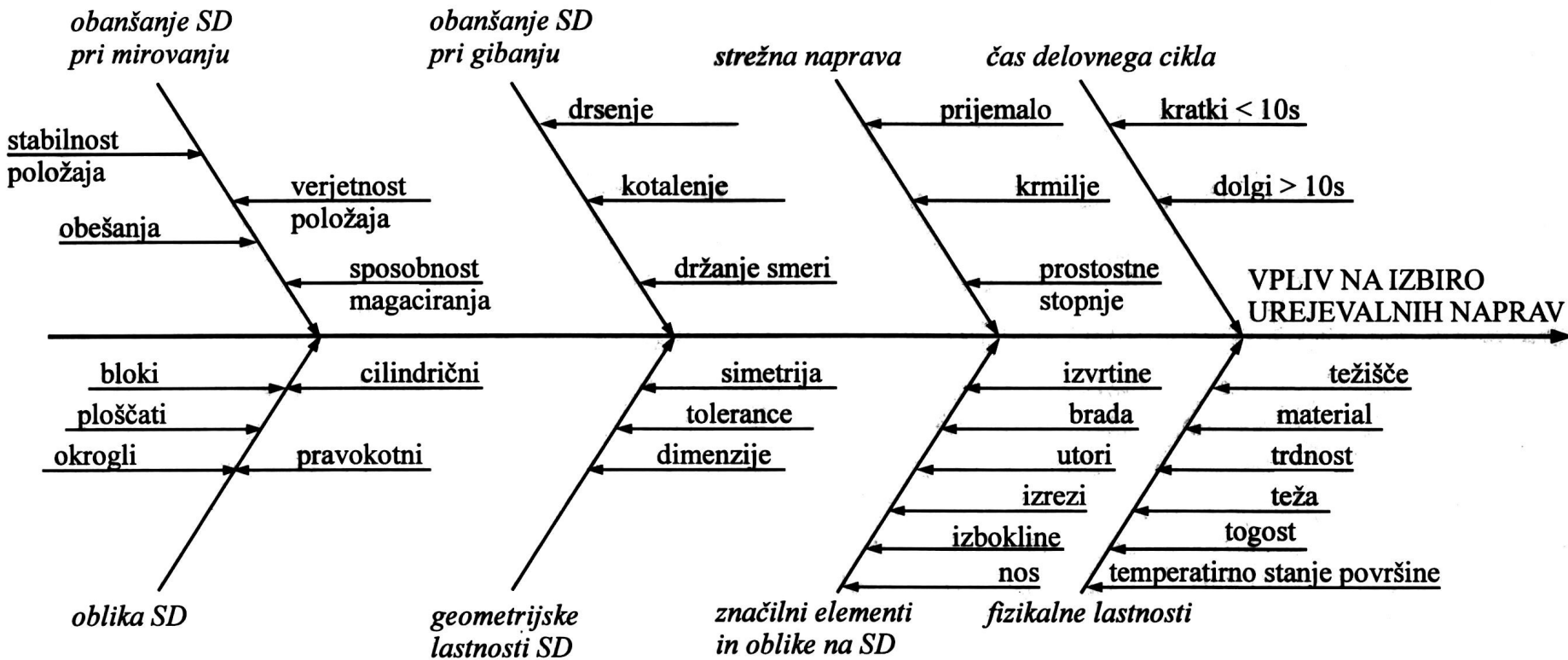
I - urejevalna letev

H - krmilni potisnik

L - mesto odjema

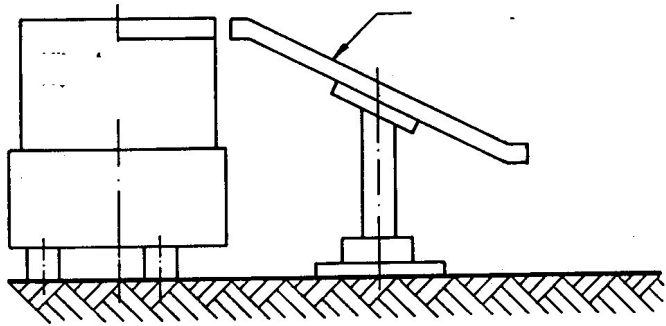
P - posnemalna letev

SD - sestavni del

Parametri, ki vplivajo na izbiro in zanesljivost delovanje urejevalnih naprav

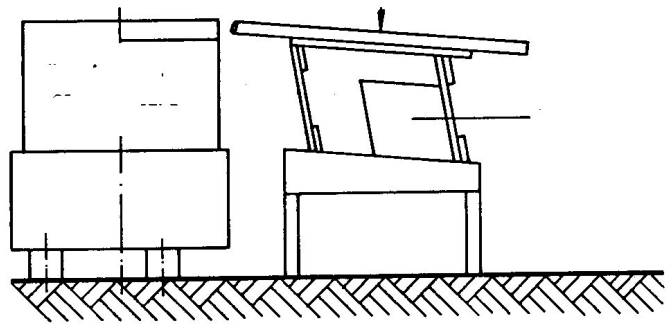
"a"

Povezovanje vibracijskih urejevalnikov z mestom prijemanja

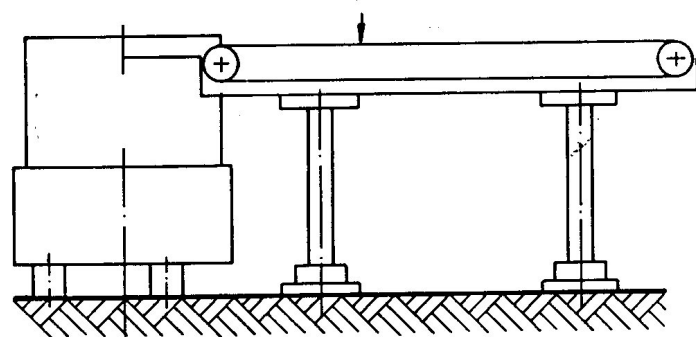
a- drča

b – linearni vibracijski dodajalnik

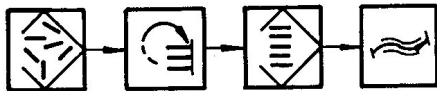
c – tekoči trak

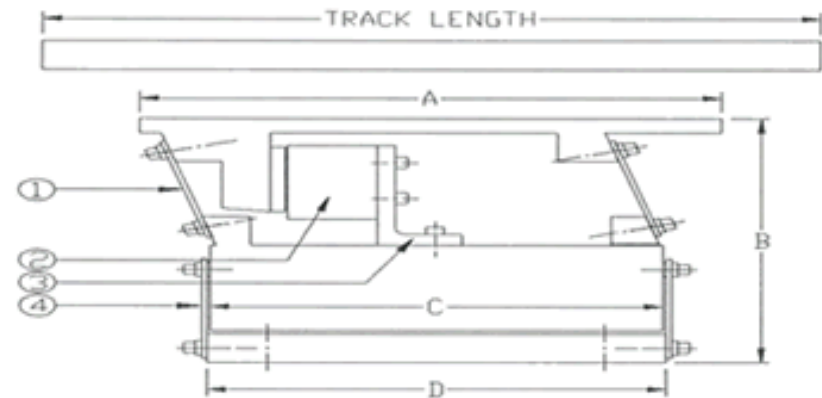

"b"

"c"

Oblike kanalov in vodil za urejene sestavne dela v kanalih in na linearnih vibracijskih dodajalnikih

